Passage over testbewijzen

Testen om de samenleving te openen (spoor 2)

In mijn vorige brief gaf ik uw Kamer aan voorbereidingen te treffen om met testen stapsgewijs toegang tot het sociale en economische leven eerder veilig mogelijk te maken. Het gaat hierbij om het testen voor toegang tot het sociale leven, testen voor veilig werken en testen voor veilig studeren.

Spoor 2a Testen voor toegang tot het sociale leven

Op grond van een negatieve testuitslag kunnen we mensen na de lockdown sneller mogelijkheden geven om fysiek deel te nemen aan bepaalde culturele, sportieve en sociale evenementen. Het inzetten van toegangstesten is niet zonder meer mogelijk. Allereerst is het van groot belang dat de epidemiologische situatie dusdanig is dat dit ook veilig en verantwoord kan gebeuren. Daarnaast vraagt het inzetten van een testbewijs om een zorgvuldig afgewogen juridisch en ethisch kader. De Gezondheidsraad heeft op 14 januari haar advies 'Testbewijzen voor SARS-CoV-2: ethische en juridische voorwaarden' gepubliceerd. De Gezondsheidsraad adviseert dat de voordelen en nadelen van de inzet van testbewijzen per voorziening tegen elkaar moeten worden afgewogen om te beoordelen of testbewijzen ethisch en juridisch verantwoord zijn. Voor deze afweging heeft de Gezondheidsraad een kader opgesteld. De voorwaarden in dat kader zijn:

- Testbewijzen moeten noodzakelijk en effectief zijn om de samenleving te heropenen en tegelijkertijd virusverspreiding terug te dringen;
- Testbewijzen moeten de minst ingrijpende maatregel zijn om de doelstelling te bereiken;
- Testbewijzen moeten een proportionele maatregel zijn. Dat wil zeggen dat de gevolgen van het moeten kunnen tonen van een testbewijs in verhouding staan tot het doel dat daarmee wordt nagestreefd;
- Potentiële schadelijke effecten van de maatregel moeten worden geminimaliseerd;
- Iedereen moet gelijke (financiële) toegang hebben tot testmogelijkheden en -bewijzen; Het beleid mag niet tot discriminatie leiden;
- Er moet zorgvuldig en in overeenstemming met privacywetgeving worden omgegaan met de (bijzondere) persoonsgegevens van de houder van het testbewijs;
- Het beleid moet vanaf het begin periodiek worden gemonitord en geëvalueerd;
- Het beleid moet helder en begrijpelijk worden uitgelegd aan de bevolking.

De Gezondheidsraad geeft aan dat het afhankelijk is van de context waarin een testbewijs zou worden overwogen bepaalt of aan alle bovenstaande voorwaarden wordt voldaan. Daarnaast geeft de Gezondheidsraad aan dat de beoordeling of aan deze voorwaarden wordt voldaan bij de overheid ligt. Daarnaast stelt de Gezondheidsraad dat testbewijzen aan de ene kant vrijheden kunnen teruggeven maar aan de andere kant vrijheden beperken. Bijvoorbeeld: In de situatie dat de besmettingsaantallen hoog zijn en er veel beperkende preventieve maatregelen gelden, dan kunnen testbewijzen de mogelijkheid geven om mee vrijheden toe te staan. Echter als de besmettingsaantallen laag zijn en er nagenoeg geen beperkingen gelden dan kunnen testbewijzen juist vrijheden beperken.

Ten slotte adviseert de Gezondheidsraad dat als de overheid besluit het bewijs van een negatieve coronatest in te zetten voor toegang tot bepaalde voorzieningen daarvoor een specifieke (formeel) wettelijke grondslag vereist is als de toegang tot een bepaalde voorziening in het geheel niet mogelijk is zonder negatieve testuitslag. Dat wil zeggen dat er geen redelijk alternatief is, zoals toegang met extra beschermingsmaatregelen voor mensen zonder klachten die zich niet kunnen of willen laten testen. In dergelijke gevallen leidt de toegangsvoorwaarde (tonen van een testbewijs) immers tot een (indirecte) testplicht.

Het demissionair kabinet denkt dat de inzet van testbewijzen een aanvullende maatregel kan zijn om de samenleving, stap voor stap, te kunnen openen in de periode dat de vaccinatiegraad nog niet hoog genoeg is. Het advies van de Gezondheidsraad zal daarbij worden opgevolgd. Een eerste stap hierin is het testbewijs de juiste wettelijke basis te geven. Ik tref daarom voorbereidingen

voor de wijziging van hoofdstuk Va Tijdelijke bepalingen bestrijding epidemie covid-19 in de Wet op de publieke gezondheid om een wettelijke basis te vormen waardoor het mogelijk wordt om een testbewijs te vragen als toegang tot bepaalde voorzieningen. Vervolgens zal per type voorziening worden gekeken of het wenselijk is en onder welke voorwaarden r een testbewijs kan worden ingevoerd. Dit zal uiteraard afhankelijk zijn van de vraag of er kan worden voldaan aan de voorwaarden die gesteld zijn door de Gezondheidsraad en de epidemiologische situatie. Het resultaat zal worden vastgelegd in een ministeriele regeling, die uiteraard ook aan uw Kamer wordt voorgelegd. Ik overleg met de betrokken departementen en sectoren over de inzet van het testbewijs.

In overeenstemming met de motie van het lid Azarkan inzake toegang tot publieke voorzieningen ongeacht vaccinatie- of teststatus, zal het testbewijs in ieder geval *niet* worden ingezet voor publieke voorzieningen zoals de bibliotheek of het gemeenteloket in het gemeentehuis. Hiermee voldoe ik aan de motie van het lid Azarkan[1].

De eventuele inzet van een testbewijs zal worden ondersteund door een digitale applicatie. Bij de ontwikkeling van deze applicatie zal ook, net als bij de ontwikkeling van de Coronamelder app, transparant worden samengewerkt met de tech community Code for NL. Dit betekent dat de community tijdens de ontwikkeling regelmatig tussentijds zal worden geraadpleegd en geïnformeerd. Een community "kick-off" waarin de uitgangspunten van de applicatie centraal stonden heeft inmiddels plaatsgevonden. Overigens wordt ook onderzocht hoe een papieren testbewijs kan worden ingezet.

[1] Kamerstuk 25 295, nr.864